

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา รัชฎมณฑา.2534. เด็กออทิสติกกับผลกระทบต่อพ่อแม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะ
วิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วิริยะ. 2539. การรับรู้เกี่ยวกับโรคออทิสติกและการดูแลบุตรออทิสติกในมารดาที่มีบุตร
ออทิสติก. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กษมา อุทัยกัตตรากูร. 2539. ความยุ่งยากในความขัดแย้งในครอบครัวเมื่อสมาชิกเป็นออทิสติก.
จุลสารศูนย์สุขวิทยาจิต 9(2): 7-10
- จอม ชุมช่วย. 2538. ครอบครัวของเด็กออทิสติก: เอกสารประกอบการอบรมพัฒนาการบำบัด ใน
เด็กออทิสติกอายุต่ำกว่า 5 ปี. โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์.
- จินตนา ยูนิพันธุ์. 2529 . ทฤษฎีการพยาบาล . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____ . ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเรม ทฤษฎีการพยาบาลกับการนำไปใช้. การประชุม
วิชาการ ครั้งที่ 3. สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช, 2538: 142-169.
- จินตนา ยูนิพันธุ์. 2546. มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชเด็กออทิสติกสำหรับพยาบาลวิชาชีพ
และพยาบาลจิตเวช. สมุทรปราการ: โรงพิมพ์ ช.แสงงามการพิมพ์.
- ชูทิตย์ ปานปรีชา. 2532. ความเครียด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณรงค์เดช อนุศักดิ์เสถียร. 2544. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการเผชิญปัญหาของครูผู้สอนเด็ก
ที่มีความต้องการพิเศษ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก.
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นาฏยพรรณ ภิญโญ. 2545. ความรู้สึกต่อการดูแลและความเครียดของบิดามารดาเด็ก
ออทิสติกที่เข้ารับการรักษาในเด็กผู้ป่วยใน โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พวงจิต วรมนินทร. 2529. ผลของการใช้กระบวนการสัมพันธภาพแบบตัวต่อตัวเพื่อการรักษาที่มี
ต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยจิตเวช. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- พนิดา ศรีศรีจันทร์. 2543. ผลของการใช้กลุ่มบำบัดแบบประคับประคองต่อความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของมารดาเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพ็ญแข ลืมศิลา. 2538. จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เพ็ญแข ลืมศิลา. 2540. การวินิจฉัยโรคออทิสซึม. สมุทรปราการ:ช. แสงงามการพิมพ์.
- . 2541. รวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับออทิสซึม. พิมพ์ครั้งที่ 2 สมุทรปราการ:ช. แสงงามการพิมพ์.
- มนัสวี จำปาเทศ. 2546. การศึกษาการประเมินสถานการณ์ความเครียด การเผชิญความเครียด และผลลัพธ์การปรับตัวของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวดี ฤชา และ คณะ. 2534. วิจัยทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร: สยามศิลปะการพิมพ์.
- รจนา ทรรทรานนท์. 2527. เด็กออทิสติก: คำแนะนำสำหรับบิดามารดาและนักวิชาการ. กรุงเทพฯ รุ่งฤดี วงศ์ซุ่ม. 2539. ภาวะเครียดของบิดามารดาเด็กออทิสติกที่นำบุตรเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลยูวประสาทไวทโยปถัมภ์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วินัดดา ปิยะศิลป์. 2537. คู่มือสำหรับพ่อแม่เพื่อเด็กออทิสติก. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลนพับลิชชิง จำกัด.
- สมจิต หนูเจริญกุล. 2540. การดูแลตนเอง: ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: วี เจ พรินติ้ง.
- สัมพันธ์ มณีรัตน์. 2546. ผลของการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจและสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ เกี้ยวกิ่งแก้ว. 2544. แนวคิดพื้นฐานทางการพยาบาลจิตเวช. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: โรงพิมพ์รัตนสุวรรณ.

- เสาวนีย์ สำนักวน. 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การประเมินความเครียด การเผชิญความเครียด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตน และความผาสุกทางใจของวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ขณะรับการบำบัดที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐญารักษ์. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อิชยา เชื้อนมัน. 2545. สุขภาพจิตและความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาเด็ก ออทิสติก. พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. 2545. ช่วยลูกออทิสติก. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยพัฒนา ครอบครัว.
- อรพรรณ ลีอนุชวิชัย. 2545. การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Aldwin, C.M. 1994. **Stress, Coping and Development: An Integrative Perspective**. New York: The Guilford Press
- Campbell, S., & Glasper, E.A. (1995). **Whaley & Wong's : Children's Nursing**. St. Louis : Mosby – Yearbook.
- Chinn, P., Winn, J., & Walter, R.H. (1978). **Two – Way Taking with Parents of Special Children**. St. Louis : Mosby – Year Book.
- Dunn, M.E., Burbine, T., Bowers, C.A., & Tantleff-bunn, S. 2000. Moderators of stress in parents of children with autism. **Community Mental Health Journal**. 37(1) : 39-51.
- Fostel, C. (1978). Chronic Illness and Handicapping Condition : Coping Patterns of the Child and Family. In **Current Practice in Pediatric Nursing**. St. Louis : Mosby – Year Book.
- Friedman, M.M. 1986. **Family Nursing: theory and assessment**. Norwalk: appleton Century – Crofts.
- Glasscock J.A.D., (1982). The Chronically III Child. In **Child and Family : Conceptual of Nursing Practice**. New York : Mc Graw - Hill.
- Gray , D. E. 1994. **Coping with autism: stress and strategies**. *Sociology of Health & illness A Journal of Medical Sociology*, 16 (3) , 275 – 300.
- Kanner L. **Child Psychiatry** . 4th ed : Illinois : Chartis C. Thoms, 1979 .s

- Koegel, R.L., Schreibman, L., Loos, L.M. 1992. Consistent stress profiles in mothers of children with autism. **Journal of autism and Developmental Disorder**. 22(2): 205-216
- Lazarus & Folkman. **Stress, appraisal and coping**. New York: Springer, 1984.
- Olley, J. G. (1992). Autism : Historical Overview, Definition, nd Characteristics . In **D.E. Berkell (Ed.), Autism ; Identification, Education, and treatment**. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- Peplau, Hildegard E. **Interpersonal Relations in Nursing**. New York: G. P. Putnam's Sons, 1952.
- Selye, H. (1976). **The Stress of Life**. New York : Mc Graw Hill Book.
- Steinhuer, P.D. (1974). Psychological Aspects of Chronic Illness. **Pediaatric Clinics of North America**. 21, 825 – 841.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
1. ดร.วัชรภรณ์ อภิวัชรางกูร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
2. อาจารย์มันสิวี จำปาเทศ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
3. นางชะไมพร พงษ์พานิช	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
4. นางชุติมา ไกรอ่ำ	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
5. นางทัศนีย์ เชื้อมทอง	โรงพยาบาลชลบุรี

ภาคผนวก ข
สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามเรื่อง ผลลัพธ์การปรับตัวของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงผลของกระบวนการประเมินคัดสรร และการเผชิญความเครียดของมารดา ที่เกิดจากการดูแลบุตรที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเด็กออทิสติก

คำตอบของท่าน จะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด เนื่องจกมารดาแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือความคิดที่แตกต่างกัน และการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มผลต่อท่าน ฉะนั้นจึง ขอให้ท่านตอบคำถามให้ตรงกับความคิดและความรู้สึกตามสภาพที่เป็นจริงของท่านให้มากที่สุด และคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาพยาบาลต่อไป โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก

ชุดที่ 2 แบบวัดผลลัพธ์การปรับตัวของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก

คำชี้แจง กรุณาเติมคำตอบใน “.....” และทำเครื่องหมาย / ลงใน ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. ปัจจุบันท่านอายุ ปี
2. ระดับการศึกษา
 - ประถมศึกษา
 - มัธยมศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี

3. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวรายเดือน

ความเพียงพอของรายรับและรายจ่าย

1. เพียงพอสำหรับการสันตนาการ / เพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการส่วนตัว
2. เพียงพอสำหรับการรักษาและเลี้ยงดูบุตร
3. เพียงพอสำหรับใช้จ่ายขั้นพื้นฐาน
4. ไม่เพียงพอ

4. อาชีพ

- รับจ้าง ระบุ
- ค้าขาย
- รับราชการ
- อื่นๆ

5. ท่านมีบุตรทั้งหมด คน

บุตรรอดชีวิตของท่านอายุปี

6. ประวัติการเจ็บป่วย

ด้านร่างกาย

- มี ระบุ
- ไม่มี

ด้านจิตใจ

- มี ระบุ
- ไม่มี

ชุดที่ 2 แบบวัดผลลัพธ์การปรับตัวของมารดาที่ดูแลเด็กออทิสติก

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่มีข้อความตรงกับตัวท่านมากที่สุด คำถามต่อไปนี้จะถามถึงประสบการณ์ของท่านในการดูแลเด็กออทิสติกที่ผ่านมา ให้ท่านสำรวจตัวท่านเองและประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกของท่าน ว่าอยู่ในระดับใด แล้วตอบลงในช่องคำตอบที่เป็นจริงกับตัวท่านมากที่สุด โดยคำตอบจะมี 5 ตัวเลือกคือ

ไม่เลย	หมายถึง	เมื่อท่านประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกไม่ตรงกับท่านเลย
น้อย	หมายถึง	เมื่อท่านประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกตรงกับท่านน้อย
ปานกลาง	หมายถึง	เมื่อท่านประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกตรงกับท่านปานกลาง
มาก	หมายถึง	เมื่อท่านประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกตรงกับท่านมาก
มากที่สุด	หมายถึง	เมื่อท่านประเมินเหตุการณ์ อากาหรือความคิดเห็นและความรู้สึกตรงกับท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ไม่ เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
0.	ท่านได้ทำหน้าที่ของความเป็นแม่ที่สมบูรณ์					

ข้อ	ข้อความ	ไม่ เลย	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	การดำรงบทบาทต่าง ๆ ของบุคคล					
1	ท่านทำหน้าที่แม่ได้อย่างสมบูรณ์					
2					
3					
14	ท่านพูดคุยหยอกล้อกับสามีเป็นประจำ					
	ความพึงพอใจในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล					
1	ท่านสามารถขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อท่านมีปัญหา					
2					
3					
10	ท่านได้ให้และได้รับความรักความเอาใจใส่จากบุคคลอื่นเสมอ					
	ประสิทธิภาพของการประเมินตัดสินใจและการเผชิญปัญหา					
1	ปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อการทำงานประจำของท่าน					
2					
3					
15	ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทำให้ท่านมีความเข้มแข็ง อดทน					
	การปรับตัวด้านวิถีกำลังใจ					
1	ท่านวิตกกังวลใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต					
2					
3					
30	ท่านมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
	การปรับตัวด้านสุขภาพ					
1	ท่านได้รับการพักผ่อนอย่างเพียงพอ					
2					
3					
17	ท่านรู้สึกพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเอง					

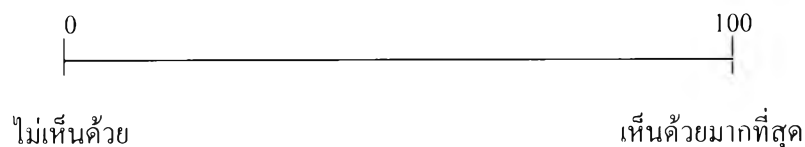
แบบสอบถาม
การประเมินสถานการณ์ความเครียด

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อสถานการณ์ในการดูแลบุตรออทิสติกว่าก่อให้เกิดความเครียดต่อตนเองในลักษณะใด โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนเส้นตรงในส่วนที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 0 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อความนั้นเลย
- 100 หมายถึง ท่านเห็นด้วยต่อข้อความนั้นมากที่สุด

ด้านสูญเสีย / อันตราย

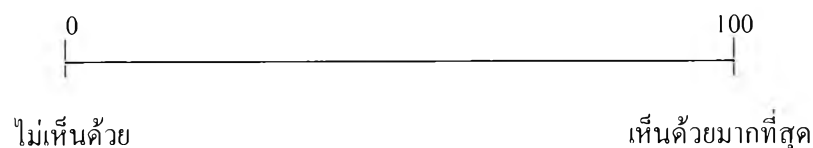
1. การที่ท่านดูแลบุตรออทิสติกทำให้ท่านรู้สึกยุ่งยาก ลำบากใจ เสียใจมาก

2.

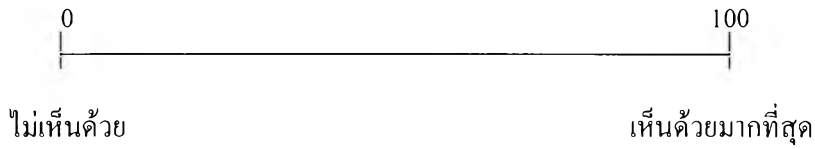
3.

9. การที่ท่านมีบุตรเป็นออทิสติก ทำให้ท่านวิตกกังวลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ด้านคุณงาม

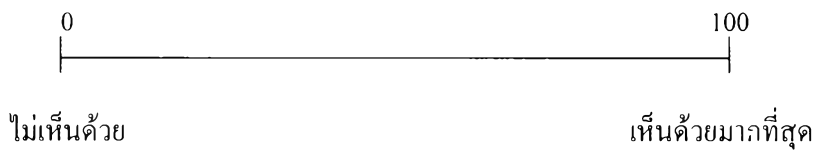
10. ในการดูแลบุตรออทิสติก อาจทำให้เกิดผลเสียต่อการทำงาน

11.

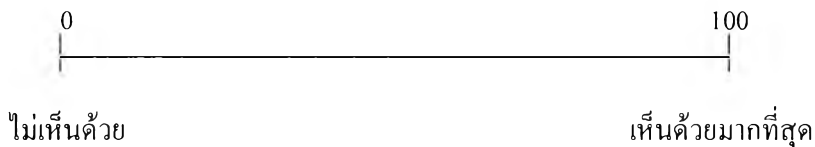
12.

18. การที่ท่านต้องดูแลบุตรออทิสติก ทำให้ท่านต้องเสียโอกาสดีๆ ในชีวิต

ด้านท้าทาย

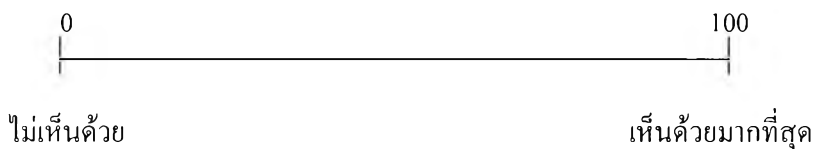
19. การที่ท่านพาบุตรมารักษาเพราะท่านมีความหวังว่าจะทำให้ลูกมีอาการดีขึ้น

20.

21.

27. ท่านคิดว่าท่านมีความสามารถในการที่จะช่วยเหลือบุตรได้

โปรแกรม
สัมพันธภาพบำบัด
สำหรับ
พยาบาลที่ดูแลมารดาเด็กออทิสติก

นางอุไรวรรณ แก่นจันทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

คำนำ

เด็กออทิสติกมีลักษณะของความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างรุนแรง ด้วยอาการผิดปกติที่ ชับซ้อนของโรค ทำให้เด็กเหล่านี้มีความต้องการการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษ ซึ่งทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อมารดาที่ทำหน้าที่ในการดูแลบุตรออทิสติก การดูแลที่มีความยุ่งยากซับซ้อนเนื่องจากการเลี้ยงดูบุตรออทิสติกนั้นมีปัจจัยต่างๆที่เกิดจากตัวบุตร ตัวของมารดาเองที่ต้องเผชิญกับความเครียด ความไม่แน่นอนในอนาคตของบุตร และสิ่งแวดล้อม ทำให้มารดาได้รับผลกระทบ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้มีผลเกี่ยวข้องกับการปรับตัวของมารดาเพื่อเข้าสู่ภาวะปกติ

ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือมารดาที่ทำหน้าที่ในการดูแลเด็กออทิสติก จึงได้จัดทำโปรแกรมสัมพันธภาพบำบัดที่มีต่อผลลัพธ์การปรับตัวของมารดาเด็กออทิสติกสำหรับพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยพยาบาลเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยใช้กระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างมีขั้นตอนในบทบาทของคนแปลกหน้า บทบาท ผู้ให้ข้อมูล บทบาทครู บทบาทผู้นำ บทบาทผู้ทดแทน และบทบาทผู้ให้คำปรึกษา ตามแนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเพลบลาวเพื่อช่วยให้มารดาสามารถระบุปัญหา ค้นหาสาเหตุ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเองโดยพยาบาลเป็นผู้สนับสนุน ช่วยเหลือให้มารดามีการเผชิญปัญหาที่ ถูกต้อง

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโปรแกรมสัมพันธภาพบำบัดเล่มนี้ จะเป็นแนวทางให้พยาบาลใช้ในการช่วยเหลือมารดาหรือครอบครัวที่ดูแลเด็กออทิสติกมีผลลัพธ์การปรับตัวที่ดีซึ่งจะส่งผลต่อเด็กออทิสติกให้อยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข

นางอุไรวรรณ แก่นจันทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	1
แนวคิดของสัมพันธภาพบำบัด	2
ตารางทำกิจกรรมในการใช้สัมพันธภาพบำบัด	4
กิจกรรมครั้งที่ 1 ระยะเริ่มต้นทำความรู้จักกัน	7
กิจกรรมครั้งที่ 2 ระยะระบุปัญหาและค้นหาสาเหตุ	9
กิจกรรมครั้งที่ 3 ระยะระบุปัญหาและยอมรับปัญหา	14
กิจกรรมครั้งที่ 4 ระยะดำเนินการแก้ปัญหา	18
กิจกรรมครั้งที่ 5 ระยะดำเนินการทดลองและประเมินผลในการแก้ปัญหา	26
กิจกรรมครั้งที่ 6 ระยะสรุปผลสิ้นสุดสัมพันธภาพ	27

กิจกรรมที่ 1

ระยะเริ่มต้นทำความรู้จักกัน

กลุ่มเป้าหมาย มารดาที่ดูแลบุตรออทิสติก

ระยะเวลา 45 – 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้จักคุ้นเคยกับมารดาและแสดงการยอมรับนับถือ
2. เพื่อให้มารดาทราบถึงจุดมุ่งหมายของการสนทนา
3. เพื่อสังเกต พฤติกรรม อารมณ์ ความคิด และความรู้สึกของมารดา
4. เพื่อให้มารดาเกิดความเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจในตัวพยาบาล
5. ศึกษาถึงภูมิหลังและความเป็นไปของครอบครัวมารดา

สาระสำคัญ

ในระยะแรกมารดาและพยาบาลเปรียบเสมือนคนแปลกหน้าซึ่งกันและกัน สิ่งที่สำคัญในขณะนี้คือการทำความรู้จัก คุ้นเคย พยาบาลต้องใช้ความสังเกตอย่างละเอียดและฟังมารดาให้มากที่สุด การแสดงความเอาใจใส่และทำที่ที่เป็นมิตรของพยาบาลในระยะเริ่มต้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะจะทำให้เกิดความเชื่อถือ ไว้วางใจและศรัทธาในตัวพยาบาล ซึ่งจะส่งผลดีต่อการสร้างสัมพันธภาพในระยะต่อไป

กิจกรรม

1. พยาบาลศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กออทิสติกและมารดาจากรายงานประวัติการรักษาก่อน ทำการสนทนากับมารดา
2. พยาบาลเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัวเอง เพื่อสร้างความคุ้นเคยและไว้วางใจ มีการสนทนาด้วยเรื่องทั่วไป เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย
3. สนทนาโดยการให้ข้อมูล บอกวัตถุประสงค์ ข้อตกลงในการสร้างสัมพันธภาพ ระยะเวลาที่จะสนทนาในแต่ละครั้ง การรักษาความลับตลอดจนจำนวนครั้งที่จะพบกัน รวมทั้งสถานที่นัดหมาย
4. กระตุ้นให้มารดาเป็นฝ่ายเริ่มสนทนาก่อนและพยาบาลสนทนาตามเรื่องที่มารดาหยิบยก ขึ้นมา ด้วยทำที่ที่เป็นมิตร สร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลาย รับฟังมารดาโดยไม่คัดค้าน
5. พยาบาลใช้คำถามปลายเปิดสนทนาโดยเปิดโอกาสให้มารดาสนทนาเรื่องราวเกี่ยวกับลักษณะอาการของบุตร ความรู้สึกต่อการได้รับการบริการทางการแพทย์ ตลอดจนความต้องการ การช่วยเหลือจากพยาบาล
6. สนทนาถึงเรื่องภูมิหลังของมารดาและครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุคคลในครอบครัว รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว โดยพยาบาลยอมรับมารดาในฐานะบุคคลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตนเอง
7. จบการสนทนาโดยให้ตารางกิจกรรมพร้อมนัดหมายครั้งต่อไป หากพยาบาลสังเกตเห็นท่าทีของมารดาที่มีความกังวลจะให้คำปรึกษา

สื่อ / อุปกรณ์

ใบตารางการดำเนินกิจกรรม โปรแกรมสัมพันธภาพบำบัด

การประเมินผล

จากการสังเกตสีหน้าท่าทางความสนใจคำพูดที่มีสัมพันธภาพที่ดีและไว้วางใจในตัวพยาบาล โดยมารดา แสดงความรู้สึกรักที่แท้จริงของตนเอง

ประวัติผู้ศึกษา

นางอุไรวรรณ แก่นจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2504 ที่จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) จากวิทยาลัยบรมราชชนนีศรีธัญญา เมื่อปี พ.ศ.2526 และสำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูงจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี เมื่อปีพ.ศ.2532 จากนั้นเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2546

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 7 กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลชลบุรี